

ODLOČAMO SE ZA III. SAMOPRISPEVEK

STALIŠČA IN POZIV PREDSEDSTVA MK SZDL LJUBLJANA ZA III. SAMOPRISPEVEK

Delovni ljudje in občani Ljubljane smo se pred desetimi leti na referendumu z veliko večino odločili za politiko hitreje rasti družbenega standarda. Z uspešno izglasovanim referendumom za prvi samoprисpevek v Ljubljani smo se tudi spopadli z liberalizmom, ki je rast družbenega standarda zanemarjal, ga podrejal rasti osebnega standarda in s tem dovoljeval večanje socialnih razlik med delovnimi ljudmi in občani.

Tako smo se delovni ljudje in občani Ljubljane že pred 10 leti izrekli za prvi samoprисpevek, da s solidarnostjo in vzajemnostjo gradimo takšen program razvoja družbenega standarda v Ljubljani, ki zmanjšuje razlike neusklajenega razvoja posameznih občin, vpliva na večjo produktivnost dela in znanja, zmanjšuje socialne razlike in omogoča človeku dostojno življenje.

S samoprисpevkom, to je z združevanjem sredstev vseh delovnih ljudi in občanov smo s prvim in drugim samoprисpevkom v Ljubljani v 10 letih zgradili 100 objektov družbenega standarda:

- 46 otroških vrtcev
- 44 osnovnošolskih objektov
- 5 zdravstvenih domov
- 4 domove za starejše občane
- 1 vzgojno posvetovalnico

Z gradnjo novih 46 VVZ smo omogočili, da je bilo vključenih v organizirano varstvo bistveno večje število predšolskih otrok, zagotovili njihovim staršem, da so na svojih delovnih mestih lahko z zbrano tje dosegli večjo produktivnost dela, otrokom pa zagotovili družbeno varstvo in nepogrešljivo predšolsko vzgojo.

S 44 novimi osnovnošolskimi objekti smo zmanjšali izmenski pouk, dosegli večjo kvaliteto učno-vzgojnega dela z otroki, vključili večje število otrok v sobodno — celodnevno šolo in podaljšano bivanje.

Z novimi zdravstvenimi domovi smo zagotovili boljše osnovno in preventivno zdravstveno varstvo in skrajšali čakalno dobo. Z gradnjo petih domov za starejše občane pa so bili doseženi ustrežnejši pogoji za njihovo življenje, predvsem za tiste občane, ki sami niso sposobni skrbeti za samostojno bivanje in življenje ter potrebujejo široko družbeno skrb.

Čeprav je bil dosežen z gradnjo teh 100 objektov v Ljubljani bistven napredek družbenega standarda in odpravljeni ali zmanjšani številni problemi, še vedno zaostajamo za nekaterimi mesti in industrijskimi centri v Sloveniji, zlasti pri vključevanju predšolskih otrok v organizirano predšolsko vzgojo in varstvo in pri zajetju otrok v celodnevno šolo.

Ob zaključku preteklega srednjeročnega obdobja je bilo v Ljubljani vključenih v otroško varstvo 47 % predšolskih otrok, v nekaterih občinah v Sloveniji pa je dosegla ta vključitev 60 %. Na vključitev v vrtec čaka v Ljubljani še vedno ok. 7000 otrok.

Prav tako smo ob zaključku šolskega leta 1980-81 imeli v celodnevni šoli le 11,50 % otrok, pri čemer v občini Moste-Polje ni imela niti ena šola prostorskih pogojev za delen prehod na celodnevno šolo. V Ljubljani imamo še vedno 1,26-izmenski pouk v osnovnih šolah. Pri tem pa dosegajo nekatere slovenske občine že 80 % vključitev otrok v celodnevno šolo.

Kljub gradnji nekaterih novih zdravstvenih domov v preteklih desetih letih nastajajo zaradi dokaj hitrega naraščanja števila prebivalstva in gradnje novih stanovanjskih sosesk izredno veliki problemi na področju osnovnega in preventivnega zdravstvenega varstva. Še vedno dolge čakalne dobe pri nujenju zdravstvenega varstva vplivajo tudi na zmanjševanje produktivnosti dela in večjo obolevnost in s tem odsotnost z dela.

V pripravah dogovorov in samoupravnih sporazumov o temeljnih planov in srednjeročnih planov za obdobje 1981—1985 so bili podrobno analizirani rezultati, ki smo jih dosegli v preteklem srednjeročnem obdobju na področju družbenega standarda in opredeljene naloge za zadovoljevanje najnujnejših potreb na tem področju do leta 1985.

Kaj predlagamo za odpravo teh neskladij

Z dogovori o temeljnih planov občin in mesta in samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov SIS družbenih dejavnosti za obdobje 1981—1985 smo se samoupravno opredelili, da bomo na področju družbenih dejavnosti dajali prednost razvoju otroškega varstva in preventivnemu zdravstvenemu varstvu, ki

bosta posredno prispevala k večji produktivnosti dela in razvoju osnovnega šolstva z zmanjševanjem večizmenskega pouka in hitrejšemu prehodu na celodnevno sodobno šolo.

Ob analizi možnosti zagotavljanja sredstev iz svobodne menjave dela v SIS za razširjeno reprodukcijo na področju otroškega varstva, osnovnega šolstva in zdravstva smo morali ugotoviti, da je v okviru dogovora in s srednjeročnim planom usklajene skupne porabe, mogoče zagotoviti le sredstva za dejavnost, ne pa tudi za objekte, razen v zdravstvu, kjer bi bilo mogoče zagotoviti tudi manjši del sredstev za objekte.

Na osnovi teh ugotovitev je bil kljub sedANJI ekonomski situaciji edini mogoč zaključek, da je treba nadaljevati s takim načinom združevanja sredstev, za kakršnega so se delovni ljudje in občani Ljubljane prvič odločili pred desetimi leti, če ne želimo z družbenim standardom obstati.

Odstopanje od take usmeritve bi pomenilo, da predvidevanj srednjeročnega plana na področju družbenega standarda ne bi dosegli, temveč bi bil ob koncu tega srednjeročnega obdobja družbeni standard nižji od sedanjega. Posledice takega razvoja pa bi občutili predvsem mladina in najmlajša generacija, delavci in občani kakor tudi njihovi starši. Na osnovi teh ugotovitev, predhodne razprave v vseh ljubljanskih občinah in predloga predsedstva MK SZDL so sprejele skupščine občin in skupščina mesta Ljubljane sklep o pričetku priprav programov za razpis referendumov za III. samoprисpevek na osnovi naslednjih izhodišč:

— program mora zagotavljati na podlagi samoupravno dogovorjene solidarnosti v Ljubljani nadaljnjo postopno zmanjševanje razlik v dostopnosti družbenega standarda v posameznih občinah in družbenih dejavnostih;

— v programu je mogoče predvideti samo tiste dejavnosti in objekte, ki zagotavljajo realizacijo ciljev in prednostnih nalog srednjeročnega plana in za funkcioniranje katerih so v sprejetih srednjeročnih planih SIS družbenih dejavnosti že predvidena potrebna sredstva za obratovanje in kadri;

— upoštevati je mogoče samo tista področja družbenih dejavnosti, ki vplivajo na večjo produktivnost dela in večje znanje;

— predvideti je treba gradnjo objektov na tistih področjih, kjer so potrebe največje, vendar so zagotovljeni v srednjeročnih planih tudi ostali pogoji gradnje, kot so komunalna opremljenost zemljišč in drugo;

— pri programiranju objektov moramo zagotoviti najbolj racionalno gradnjo in izrabo zemljišč;

— stopnja samoprисpevka ne more biti višja od dosedanje, torej 1,5 % od OD. Cenzus osebnega dohodka, do katerega pa se samoprисpevek ne plačuje, znaša 7.000 din. Cenzus se vsako leto valorizira.

Ustrežno temu se določi višina katastrskega dohodka. Na osnovi teh izhodišč bi v petih letih zbrali 3.807.070.000 dinarjev. Ob sofinanciranju sredstev, ki so že zagotovljena v samoupravnih sporazumih SIS družbenih dejavnosti, pa bi skupno združili 4.837.600.000 dinarjev sredstev. S tako zbranimi sredstvi bi v naslednjih petih letih pridobili:

— 8 novih objektov in 4 prizidke vzgojno-varstvenih zavodov s 1534 novimi mesti

— 3 nove šole in 8 prizidkov s 84 učilnicami, 9 telovadnicami in 5 večnamenskimi prostori

— 1 glasbeno šolo

— 3 zdravstvene domove in 2 zdravstveni postaji

— porodnišnico, ki bo v svoji sestavi imela:

— dva porodna bloka s skupno 16 porodniškimi posteljami

— operacijski blok za porodniške operacije

— hospitalno enoto s 60 posteljami za navadno in intenzivno nego otročnic

ter 80 posteljami za navadno in intenzivno nego novorojencev

— ordinacijo za nadzor ogroženih in bolnic nosečnic z ustreznimi funkcionalnimi diagnostičnimi prostori

— hišno lekarniško postajo ter splošne, tehnične in pomožne prostore

— obnovitev mladinskega zdravstvenega centra na Rakitni

— adaptacijo Lutkovnega gledališča — (soudeležba)

— varstveno-tehnični center — (soudeležba)

— center za slušno in govorno prizadeto mladino.

S tem bi dosegli v Ljubljani:

53 % vključitev predšolskih otrok v otroške vrtce

1,20-izmenski pouk v osnovnih šolah

15 odstotkov otrok v celodnevni šoli ter

27 odstotkov otrok v podaljšanem bivanju, zboljšanje preventivnega zdravstvenega varstva, odpravili dopustne razmere, v katerih se letno rodi 5000 otrok.

Izhodišča samoprисpevka v celoti upoštevajo tudi določila resolucije III. kongresa samoupravljalcev, ki se glasi: »Onemogočiti, da bi samoprисpevek

USKLAJENI PREDLOGI PROGRAMA III. SAMOPRISPEVKA

v mio din

Zap. št. v.	Objekt	Predviden rok dograditev	Zmogljivost ^o	Bruto površina v m ²	Način gradnje	Končna invest. vrednost	Opomba
BEŽIGRAD							
1.	VVO I. Kavčič	1982	160	802	prizidek	76,1	
2.	VVO KS K. partizani	1985	144	1176	novogradnja	107,6	
3.	VVO KS Gmajna Č.	1983	110	760	novogradnja	53,1	
	SKUPAJ VVZ		414			236,8	
4.	OŠ Stožice	1984	18 u, 1 v, 1 m, 1 k	4600	novogradnja	262,2	
5.	OŠ M. Šušteršič	1982	8 u	971	prizidek	36,1	
	SKUPAJ OŠ		26 u, 1 v, 1 m			298,3	
6.	Center za reh. sl. in govor.	1983	sofinanciranje		novogradnja	37,6	
7.	KS Stožice zdr. dom	1984		4965	novogradnja	350,0	
CENTER							
8.	Porodnišnica I. faza	1986		6350	novogradnja	1.370,0	
9.	Lutkovno gledališče	1984	adaptacija mestnega doma	1572	prenova	102,0	46,0 mio din partic. LKS in KSS
MOSTE-POLJE							
10.	VVO N. Jarše	1983	100	742	prizidek	44,5	50 mest Bežigrad 50 mest Moste-Polje
11.	VVO Kodeljevo	1984	80	710	prizidek	40,4	
12.	VVO Štep. naselje	1984	120	913	novogradnja	63,4	
	SKUPAJ VVO		300			148,3	
13.	OŠ Jože Moškrič	1983	8 u	1020	prizidek	42,1	
14.	OŠ A. Jakhla	1985	6 u	804	prizidek	69,0	
15.	OŠ K. D. Kajuh	1983	6 u	804	prizidek	34,2	
16.	OŠ Kette-Murn	1984	1 v	499	prizidek	24,0	
	SKUPAJ OŠ		20 u, 1 v			169,3	
17.	ZD Fužine	1985		4800	novogradnja	364,5	
ŠIŠKA							
18.	VVO D. odred	1983	200	1856	novogradnja	98,2	
19.	OŠ Stane Kosec	1984	4 u, 1 j, 1 k, 1 m	1497	prizidek	126,5	
20.	OŠ Br. Babnik	1984	18 u, 1 v, 1 m	4600	novogradnja	264,7	
	SKUPAJ OŠ		22 u, 1 v, 2 m, 1 j, 1 k			391,2	
21.	ZD Medvode	1983		4682	novogradnja	264,8	
22.	VDC	1984		3259	novogradnja	223,0	70,0 mio III. SAM. 17,6 zdr. SIS, 135 ostali subjekti
VIČ-RUDNIK							
23.	VVO Bonifacija	1983	200	1513	novogradnja	97,8	
24.	VVO Viško Polje	1984	200	1725	novogradnja	107,9	
25.	VVO Lavrica	1984	80	661	novogradnja	44,8	
26.	VVO Ig	1984	100	961	novogradnja	47,9	
27.	VVO Trnovo	1983	40	290	prizidek	20,0	
	SKUPAJ VVO		620			318,4	
28.	OŠ Kolezija	1984	1 k, 1 j, 16 u, 1 v, 1 m	4400	novogradnja	220,0	
29.	OŠ Trnovo	1984	1 k, 1 j, 1 m	930	prizidek	50,1	
30.	OŠ Bičevje	1984	1 k, 1 j, 1 z	857	prizidek	35,0	
	SKUPAJ OŠ		16 u, 3 k, 3 j, 1 v, 2 m			305,1	
31.	ZP Škofljica	1984		922	novogradnja	31,8	
32.	ZP V. Lašče	1984		922	novogradnja	28,3	
33.	Zdravilišče Rakitna	1983		2200	prenova	47,0	
	SKUPAJ ZDR					107,1	
34.	Glasbena šola	1983		1073	novogradnja	53,0	
BEŽIGRAD						922,7	
CENTER						1472,0	
MOSTE-POLJE						682,1	
ŠIŠKA						977,2	
VIČ-RUDNIK						783,6	
SKUPAJ						4837,6	

^o u — učilnica, v — velika telovadnica, k — kabinet, j — jedilnica, z — zaklonišče